

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 25PP/42/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5725010613
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mariana Juríková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2025:5725010613.1

Uznesenie

Samosudkyňa Okresného súdu Martin Mgr. Mariana Juríková, v trestnej veci odsúdeného A. B., o návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.09.2025 v ÚVTOS pre mladistvých Sučany, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. zamietla žiadosť občianskeho združenia DUMISK, o.z., Mlynárska 37/29, 926 01 Sereď, o podmienené prepustenie odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX, E. C., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS pre mladistvých Sučany, na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp.zn. 4T/21/2020 zo dňa 19.05.2020, právoplatným dňa 21.07.2020.

odôvodnenie:

Dňa 16.07.2025 bol Okresnému súdu Martin doručený návrh občianskeho združenia DUMISK, o. z., so sídlom Sereď, na podmienené prepustenie odsúdeného A. B. na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody.

Dňa 22.07.2025 bolo tunajšiemu súdu k žiadosti odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody doručené hodnotenie riaditeľa ÚVTOS pre mladistvých Sučany. V tejto hodnotiacej správe konštatuje, že odsúdený sa odporúča na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom a uložením obmedzenia spočívajúcim v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Odsúdený bol do výkonu väzby predvedený dňa 12.11.2019 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava. Väzbu vykonával v štandardnom režime. Počas výkonu väzby bolo jeho správanie na požadovanej úrovni, zachovával zásady slušného správania a vystupovania. Vo svojich osobných veciach si udržiaval náležitý poriadok. Voľný čas trávil hraním spoločenských hier, čítaním dostupnej literatúry a účasťou na vychádzkach. Kontakt nadviazal so svojou primárnou rodinou. Dňa 21.07.2020 nastúpil prevodom z výkonu väzby do výkonu trestu. Počas výkonu trestu bola jeho správanie aj naďalej na požadovanej úrovni. V uvedenom ústave nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Dňa 18.08.2020 bol premiestnený na ďalší výkon trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom. Po absolvovaní nástupnej izby bol zaradený do diferenciačnej skupiny „C“. Adaptačná fáza na podmienky výkonu trestu odňatia slobody v minimálnom stupni stráženia prebehla bez nedostatkov. Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Pokyny a nariadenia personálu ústavu sa snažil plniť, autoritu rešpektoval. Vo svojich osobných veciach si udržiaval náležitý poriadok. Medzi odsúdenými sa správal priateľsky, nekonfliktne, záťažové situácie riešil spoločensky akceptovateľným spôsobom. Dňa 13.09.2021 mu bola zmenená diferenciačná skupina z „C“ na „B“. Správanie mal aj naďalej na požadovanej úrovni, vo svojich osobných veciach sa snažil udržiavať primeraný poriadok. K trestnej činnosti sa vyjadroval čiastočne kriticky. Vo svojom voľnom čase počúval rozhlas, sledoval televízne vysielanie, hral spoločenské hry so spoluodsúdenými, čítal dostupnú tlač a literatúru. Možnosti vychádzkového dvora, ktorý prináležal sektoru, využíval nepravidelne. O

spoločne organizované podujatia záujem neprejavoval. Pracovne zaradený nebol z dôvodu zdravotných obmedzení. V rámci možnosti sa zapájal do jednoduchších čistiacich a upratovacích prác v rámci sektoru a jeho okolia. Kontakt formou telefonovania udržiaval s bratom F., švagrinou, dcérou G. a s matkou. Cez matku a dcéru G. dostával sprostredkované informácie o synovi H.. Odsúdený si uplatňoval aj právo na vykonanie kontaktných návštev/videonávštev so svojou švagrinou a súrodencami. Úroveň vzťahov s primárnou rodinou hodnotil pozitívne. V uvedenom ústave nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Dňa 30.11.2021 bol premiestnený na základe vlastnej žiadosti do ÚVTOSM Sučany. Po absolvovaní nástupnej izby bol zaradený do diferenciacnej skupiny „B“. Adaptácia na podmienky výkonu trestu odňatia slobody prebehla bez nedostatkov. V osobnej karte odsúdeného sú zaznamenané dva menšie negatívne poznatky, v oboch prípadoch bol riešený pedagogickým pohovorom. Okrem dvoch nedostatkov je jeho správanie dlhodobo na požadovanej úrovni. Konfliktné situácie doposiaľ neboli zaznamenané. Zásady osobnej a kolektívnej hygieny neporušuje. Príkazy príslušníkov zboru sa snaží plniť. Určitý čas vykonával funkciu z radov odsúdených, kde pôsobil ako víkendová služba odsúdených na oddiele. Povinnosti vyplývajúce z nej si riadne plnil. Za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení aktivít súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného mu bolo udelených šesť disciplinárnych odmien. Posledná disciplinárna odmena bola udelená dňa 26.04.2025. K spáchanej trestnej činnosti verbalizuje formálne kritický postoj. Voľný čas trávi najmä sledovaním televízneho vysielania, počúvaním rozhlasu, nepravidelnou účasťou na vychádzkach, hraním spoločenských hier, čítaním dostupnej literatúry a cvičením v oddielovej posilňovni. Do aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája nepravidelne. Menovaný bol aktívnym členom filmovo-dokumentárneho a akvaristického krúžku. O prácu prejavuje od začiatku záujem, avšak zo zdravotných dôvodov nie je pracovne zaradený. V rámci činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája do čistiacich a upratovacích prác a taktiež sa podieľa na oddielovej výmene výstrojných súčastí. Vyrastal v úplnej rodine, bez výskytu kriminálnej záťaž, má 4 súrodencov. Je rozvedený, z manželstva pochádzajú dve deti. Po ukončení základnej školy pokračoval v ďalšom štúdiu na SOU v odbore murár, ktoré ukončil výučným listom. Prax v odbore má 15 rokov. Pred nástupom do výkonu trestu nepracoval, bol na invalidnom dôchodku. V rámci vzťahov s vonkajším prostredím udržiava kontakt so svojou primárnou rodinou prostredníctvom korešpondencie a telefonovania. Pravidelne si uplatňuje právo na vykonanie kontaktných návštev, avšak posledná návšteva bola zrealizovaná dňa 22.02.2025. Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody bol šesťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Možno konštatovať, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody plní stanovené ciele programu zaobchádzania vo všetkých jeho bodoch. Menovaný má nariadené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, ktoré zatiaľ neabsolvoval. Odsúdenému bola stanovená resocializačná prognóza ako nepriaznivá – vysoké riziko recidívy.

Súd na základe podaného návrhu a hodnotenia riaditeľa ÚVTOS pre mladistvých Sučany nariadil verejné zasadnutie na deň 25.09.2025. Na termín verejného zasadnutia súd predvolal odsúdeného a zástupcu občianskeho združenia DUMISK, o. z., ktorí sa verejného zasadnutia zúčastnili.

Odsúdený vo svojej výpovedi na verejnom zasadnutí zopakoval, že na žiadosti trvá, že veľmi ľutuje, čo spáchal, mrzí ho to, čo vykonával, pokiaľ sa nedostal do väzenia. Uvedomuje si, že nebol vzorný manžel a dobrý otec, psychicky ich týral (manželku a deti). Deti nechce kontaktovať osobne, je v telefonickom kontakte s manželkou a dcérou, deti chce finančne podporovať, bude ich navštevovať, len ak s tým budú súhlasiť. V Pezinku má trvalý pobyt, je stavbár, nakoľko jeho brat má firmu, aj strýkovia, sú stavbárska rodina, tam vidí zamestnanie, prípadne mu so zabezpečením zamestnania pomôže občianske združenie. Zatiaľ ide len o všeobecný prísľub. Po prepustení bude hneď v ten deň kontaktovať psychologičku a psychiatricku. Vie, čo je obsahom programu občianskeho združenia, sedenia, diskusie. Nejde o jeho prvé odsúdenie. Nie je prvýkrát vo výkone trestu. Predchádzajúce bolo porušenie podmienky, bol vo výkone trestu, šoféroval pod vplyvom. Trest vykonal. Bol nútený rodinou podať návrh na podmienkové prepustenie, lebo mu vyhorel dom, manželka sa psychicky zrútila a deti potrebovali ho vonku. V skúšobnej dobe podmienkového prepustenia sa osvedčil. V minulosti nebol priestupkovo postihnutý. Bol doma, možno aj to ovplyvnilo to, za čo je teraz vo výkone trestu odňatia slobody, si neuvedomil svoje konanie. Už má negatívny vzťah k požívaniu alkoholu. Mal ústavné liečenie, na jeho žiadosť mu zmenili ústavné na ambulantné liečenie, vo výkone trestu si uvedomil potrebu liečenia sa, nielen od alkoholu, ale aj potrebu liečiť sa psychicky. To predchádzajúce odsúdenie bolo proti nemu zmanipulované, vie, akí boli sudcovia v Žiline, na základe jedného priestupku mu sudkyňa s úsmevom na tvári premenila podmienku. Prvé odsúdenie ho neovplyvnilo tak, ale toto druhé odsúdenie malo na

neho vplyv. Odsúdený uviedol, že je dlhé roky vo výkone a chce už viesť riadny život. Vzдал sa na Orave všetkého, čo s manželkou nadobudli, nechal jej dom a uviedol, že bude v kontakte, len pokiaľ budú oni chcieť. Vo svojom konečnom návrhu odsúdený uviedol, že každý pozerá na jeho minulosť, čo spáchal, spáchal zlé veci, tento trest, tých 6 rokov čo je vo väzení, si veľa uvedomil, pozerá do budúcnosti, aby to už nezopakoval. Vzдал sa rodinného domu, ktorý s manželkou nadobudli, aj všetkého, čo mali spolu a súhlasil s rozvodom, aj s tým, že ich nebude kontaktovať. V závere skonštatoval, že má silnú motiváciu viesť riadny a usporiadaný život.

Zástupca občianskeho združenia DUMISK, o. z. na verejnom zasadnutí zopakoval, že žiada, aby súd vyhovel ich návrhu a prijal záruku za ďalšie správanie odsúdeného na slobode. V prípade prepustenie odsúdeného sa s pánom dohodnú na osobnom stretnutí, spravidla sa s klientami stretávajú najneskôr 5 dní po prepustení, čo by platilo aj v tomto prípade. Stretnutia sa okrem neho, pána I. J. zúčastní aj psychologička K. H. L., a to za účelom, aby si s ňou ako odborníkom stanovili konkrétne kroky, aby ona vyhodnotila, či bude postačovať psychologická intervencia, alebo či im odporučí intervenciu zo strany psychiatra vo vzťahu k tej problematike alkoholu. Sú v kontakte s pánom F. B., čo je brat odsúdeného a vlastník nehnuteľnosti v Pezinku. K. J. aj osobne bol v tejto nehnuteľnosti a brat odsúdeného im dal prísľub, že sa môžu s jeho bratom stretávať aj v tejto nehnuteľnosti. Pani doktorka L. si urobí s odsúdeným konzultáciu a zvolí individuálny postup. Budú to pravidelné sedenia. Majú komunitné centrum v Bratislave, kde napr. raz za mesiac robia sedenia tzv. anonymných alkoholikov, kde by ho zapojili. Ďalej zástupca občianskeho združenia uviedol, že špecializovaní lekári činnosť pre občianske združenie vykonávajú bezplatne, všetky služby, ktoré sú poskytnuté klientovi po prepustení, sú mu poskytované bezodplatne. Veľké množstvo služieb, ktoré sú prezentované z ich strany, sú verejne dostupné, nakoľko sú hradené z verejného zdravotníctva.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. ustanovuje jednu formálnu a dve materiálne podmienky, ktoré musia byť kumulatívne (súčasne) splnené, aby mohlo dôjsť k rozhodnutiu o podmienčnom prepustení. Základnou (formálnou) podmienkou pre podmienčné prepustenie je vykonanie zákonom stanovenej doby vykonávaného trestu odňatia slobody. Až po splnení tejto podmienky je na mieste skúmanie splnenia ďalších dvoch tzv. materiálnych podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne, ktorými sú, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, a stav, kedy možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmienčné prepustenie každého odsúdeného, súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmienčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom trestnom rozkaze, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmienene prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

V tejto súvislosti súd tiež uvádza, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaní trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že odsúdený splnil formálnu podmienku pre podmienené prepustenie a to vykonanie príslušnej časti trestu odňatia slobody s poukazom na § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák., t.j. vykonanie dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody dňa 10.07.2024.

Podľa súdu však u odsúdeného neboli kumulatívne splnené materiálne podmienky, aby mohlo dôjsť k rozhodnutiu o podmienenom prepustení, t.j. nebola kumulatívne splnená podmienka preukázania polepšenia a podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody.

V prípade prvej materiálnej podmienky – preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností, možno konštatovať, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal len čiastočné polepšenie, ako to vyplýva najmä z hodnotenia vypracovaného riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený aktuálne trest vykonáva, a z vykonaného dokazovania na verejnom zasadnutí, keďže odsúdený bol celkovo šesťkrát disciplinárne odmenený počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody a disciplinárne potrestaný nebol. Zákon vyžaduje, aby odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu preukázal polepšenie, a to plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu. V tomto smere, vychádzajúc z hodnotenia odsúdeného, nie je možné správanie odsúdeného v rámci výkonu trestu odňatia slobody posúdiť ako úplne bezproblémové. Adaptácia na podmienky výkonu trestu odňatia slobody prebehla u odsúdeného bez problémov, bol zaznamenaný len jeden negatívny poznatok, ktorý bol riešený pedagogickým pohovorom. Inak je správanie odsúdeného dlhodobo na požadovanej úrovni, konfliktné situácie neboli zaznamenané, medzi odsúdenými sa správal priateľsky, záťažové situácie riešil spoločensky akceptovateľným spôsobom, príkazy príslušníkov zboru sa snaží plniť, autoritu rešpektuje. Z uvedeného vyplýva, že odsúdený sa vo výkone trestu odňatia slobody, nesporne aj pod vplyvom neustálej kontroly a režimového usmerňovania, snaží svoje správanie korigovať na požadovanú úroveň. Z hodnotenia odsúdeného ďalej vyplýva, že stanovené ciele programu zaobchádzania vo všetkých jeho bodoch odsúdený plní. Zároveň z hodnotenia vyplýva, že v predchádzajúcom ústave na výkon trestu nepravidelne využíval možnosti vychádzkového dvora, ktorý prináleží sektoru a o spoločne organizované podujatia neprejavoval záujem. Pri posudzovaní splnenia tejto podmienky je ďalej potrebné poukázať aj na to, že podľa vypracovaného hodnotenia je odsúdený k spáchaní trestnej činnosti formálne kritický. Vnútorne kritický postoj k jeho trestnej činnosti však nemožno vyvodiť z jeho postoja k trestnej činnosti prezentovaného na verejnom zasadnutí. Hoci, podľa súdu formálne verbalizuje ľútosť nad svojím protiprávnym konaním, zároveň ho ospravedlňuje tým, že bol v tom čase doma, a správanie vo forme týrania blízkej osoby a zverenej osoby si neuvedomoval (prítom sa tohto konania mal dopúšťať minimálne od roku 2013 do 10.11.2019 a to aj opakovaným fyzickým násilím voči bývalej manželke a to za prítomnosti ich maloletých detí, ktorá skutočnosť mala negatívny dopad na ich osobnostný vývin – chronický strach z otca, známky detskej depresie a úzkosti). Neosvedčenie sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia rovnako zdôvodňuje skutočnosťami nespočívajúcimi v jeho osobe, keď uvádza, že „To predchádzajúce odsúdenie bolo proti nemu zmanipulované, vie, akí boli sudcovia v Žiline, na základe jedného priestupku mu sudkyňa s úsmevom na tvári premenila podmienku.“ Potom vzhľadom na obsah vyjadrenia odsúdeného na verejnom zasadnutí nie je možné konštatovať, že výkonom časti uloženého trestu odňatia slobody odsúdený dosiahol požadovaný stupeň sebareflexie v zmysle uvedenia si svojej protiprávnej činnosti, jej oľutovanie tak, aby bolo možné konštatovať, že úprimne prejavil snahu zmeniť svoje správanie a postoj k vedeniu života. Uvedené svedčí o nedostatočne kritickom vnútornom nastavení odsúdeného vo vzťahu k protiprávnemu konaniu a môže mať za následok nedostatočnú schopnosť korigovať svoje správanie do budúcnosti. Z uvedených dôvodov možno túto podmienku považovať len za čiastočne splnenú.

Súd tiež zohľadňoval správanie sa odsúdeného pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody (najmä v súvislosti s posúdením, či je možné u neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život). Pri

vyhodnotení tejto druhej materiálnej podmienky je pritom potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti. Samotnou okolnosťou, ktorá má nepochybne veľký význam, je teda predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti, pričom pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Prognóza vedenia riadneho života býva vo väčšine prípadov konštatovaná na základe zistení, že odsúdený ma zabezpečené sociálne zázemie, zamestnanie, udržiavala kontakt s rodinou. Zohľadňuje sa samozrejme i trestná minulosť odsúdeného, závažnosť aktuálneho odsúdenia a tiež počet jeho prípadných podmieňaných prepustení v minulosti. Samotný faktor trestnej minulosti a závažnosť aktuálneho trestného činu odsúdeného je preto tiež dôležitou skutočnosťou, na ktorú súd prihliada pri prognóze očakávania vedenia riadneho života odsúdeného.

Súd ďalej pripomína, že zmyslom podmieňaného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je to, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený na slobodu z výkonu trestu po vykonaní stanovenej doby uloženého trestu odňatia slobody bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmieňané prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš vysoké riziko recidívy. Takou okolnosťou, ktorá pri rozhodovaní o podmieňanom prepustení má význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy pri tomto hodnotení odkázaný len na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné zaradiť i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, vrátane jej početnosti, skôr uložené tresty a správanie odsúdeného a spôsob vedenia jeho života. Pri hodnotení splnenia podmienok na podmieňané prepustenie nepostačuje hľadieť len na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, ani na subjektívne presvedčenie odsúdeného prezentované pred súdom pri rozhodovaní o jeho podmieňanom prepustení, že už sa nebude dopúšťať trestnej činnosti, ale je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám ale aj povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti. Zároveň zodpovedá účelu uvedeného ustanovenia, ak sa očakávanie toho, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, odvodzuje od prítomnosti (teda od správania odsúdeného vo výkone trestu), ale v určitej miere aj retrospektívne, t. j. pohľadom na trestnú minulosť odsúdeného, okolnosti spáchania trestného činu a pod. (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky číslo IV. ÚS 616/2023).

V prípade odsúdeného A. B. bolo pre súd rozhodujúce práve posúdenie otázky pozitívnej prognózy do budúcnosti, teda či možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že od odsúdeného to dôvodne nemožno očakávať a to ani po zohľadnení ponúknutej záruky záujmového združenia osôb, ktoré predstavilo súdu resocializačný program pre odsúdeného. Aj keď súd nespochybňuje zásluhový cieľ občianskeho združenia, ktorý si stanovilo vo vzťahu k odsúdeným osobám, ani predložený resocializačný program, ktorý občianske združenie zameralo na predpokladané potreby odsúdeného, súd má za to, že v prípade odsúdeného je ponúknutá záruka vrátane všetkých prezentovaných nástrojov resocializačného programu nedostatočná na rozptýlenie obavy z recidívy odsúdeného.

Ako vyplýva z registra trestov, odsúdený sa opakovane dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti rôzneho charakteru, nevynímajúc násilnú trestnú činnosť, čo preukazuje 5 záznamov v odpise registra trestov. Prvýkrát bol odsúdený rozhodnutím Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica sp.zn. 4T/151/1999 zo dňa 29.11.1999 za trestný čin dezercie podľa § 284 ods. 1 Trestného zákona č. 141/1961 Zb., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody podmieňane na 2 mesiace so skúšobnou dobou do 15.12.1999, pričom odsúdený bol účastný amnestie zo dňa 14.12.2000 a teda sa v uvedenej veci naňho sa hľadí, akoby nebol odsúdený. Druhýkrát bol odsúdený rozhodnutím Okresného súdu Námestovo sp.zn. 2T/4/2003 zo dňa 12.02.2003 za trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona č. 141/1961 Zb. a trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Trestného zákona č. 141/1961 Zb. na trest odňatia slobody podmieňane na 9 mesiacov so skúšobnou dobou do 01.09.2004, v ktorej sa osvedčil podľa § 60 ods. 3 Trestného zákona a aj v tejto veci sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Tretíkrát bol odsúdený rozhodnutím Okresného súdu Námestovo sp.zn. 4T/12/2010 zo dňa 05.03.2010

za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 18 mesiacov, v ktorej sa osvedčil a aj v tejto veci sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Štvrtýkrát bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Námestovo sp.zn. OT/87/2012 zo dňa 31.08.2012 za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. b) Trestného zákona a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, pôvodne podmienenčne, pričom v skúšobnej dobe sa neosvedčil a dňa 27.01.2015 mu súd nariadil výkon uloženého trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Z tohto výkonu trestu odňatia slobody bol uznesením Okresného súdu Martin sp.zn. 2PP/173/2015 zo dňa 04.02.2016 podmienenčne prepustený s určenou skúšobnou dobou na 2 roky s probačným dohľadom s uložením obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov a príkaze zamestnať sa alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie, pričom odsúdený sa v skúšobnej dobe podmienenčného prepustenia osvedčil. V uvedenej trestnej veci bol odsúdenému súčasne uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 4 roky, ktorý vykonal dňa 03.02.2017. Piatykrát bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp.zn. 4T/21/2020 zo dňa 19.05.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp.zn. 1To/63/2020 zo dňa 21.07.2020 za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý aktuálne vykonáva. Odsúdenému bola do výkonu tohto trestu odňatia slobody započítaná doba strávená vo väzbe od 10.11.2019 do 21.07.2020. Predpokladaný koniec trestu je dňa 10.11.2026. Súčasne bolo odsúdenému uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Odsúdený sa vo výkone nepodmieneného trestu odňatia slobody nachádza na základe odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 4T/21/2020-491 zo dňa 19.05.2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 1To/63/2020-519 zo dňa 21.07.2020, ktorým bol uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Tr. zák., ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že „od presne nezisteného času, minimálne od roku 2013 do 02:45 hod. dňa 10.11.2019, kedy mu bola obmedzená osobná sloboda príslušníkmi Obvodného oddelenia PZ Námestovo (s výnimkou obdobia od 04.09.2015 do 04.02.2016, kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody), prevažne pod vplyvom alkoholu v D., okres C., v rodinnom dome č. XXX fyzicky ako aj psychicky ubližoval svojej manželke M. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. L. XXX a to takým spôsobom, že s ňou manipuloval, psychicky ju ničil, kričal po nej, urážal ju, že je neschopná, prikazoval jej čo má robiť, nútil ju k sexu a keď s ním nechcela spať tak ju zbil, bil ju opakovane po rôznych častiach tela, kopal ju nohami, zlomil jej nos a vybil jej zub, vykrikoval jej, že mu je neverná, zbil ju svadobným krížom, ktorý na nej zlomil, zakazoval jej chodiť do obchodu a kupovať stravu, sladkosti a oblečenie, kontroloval jej tašky, kázal jej šetriť, raz ju chytil za vlasy a ponoril jej hlavu pod studenú vodu vo vani, chvíľu ju tam nechal a potom to znova zopakoval, pchal jej uterák do krku, no zo strachu z manžela nikdy nepodala na políciu trestné oznámenie, a dňa 10.11.2019 v presne nezistenom čase po 00:15 hod. pod vplyvom alkoholu v kotolni rodinného domu č. XXX, v obci D. vulgárne nadával a fyzicky napádal manželku M. B. a to tak, že ju chytil svojimi rukami za ramená, následne ju z celej sily udrhel svojou hlavou do tvárovej oblasti čela, pričom ju opakovane udieral svojimi rukami po jej hlave, kde ako ju napádal, tak jej vulgárne nadával a vyhrážal sa jej zabitím, pričom sa M. B. podarilo z miesta incidentu utiecť cez okienko kotolne, následne prešla cez dvor a terasu dnu do domu, kde sa uzamkla v priestoroch kúpeľne rodinného domu č. XXX z dôvodu obavy o svoj život a zdravie, následne k týmto dverám pristúpil A. B., ktorý začal po nich búchať, pričom sa mu tieto dvere podarilo otvoriť a následne od týchto dverí odišiel preč, čím tak svojím konaním spôsobil svojej manželke M. B. zranenie, ktoré si vyžiadalo lekárske ošetrenie v NsP Trstená a to tržnú ranu na pravom obočí dĺžky 3 cm siahajúcu do podkožia, pomliaždenie a krvný výron na čele vpravo, pomliaždenie a krvný výron hrudníka vľavo, pomliaždenie a krvný výron ľavej driekovej oblasti, s dobou liečenia a obmedzením v obvyklom spôsobe života od 10.11. do 24.11.2019, čím vzbudil u nej dôvodnú obavu o svoj život a zdravie a týmto konaním bola poškodená vystavená dlhodobému citovému strádaniu v dôsledku rôznych podôb psychického násillia (podozrievanie, žiarlivosť, obmedzovanie, ponižovanie, vulgárne nálepkovanie a i.), sporadického brachiálneho násillia rôznej intenzity a závažnosti dôsledkov, v súčasnosti prítomnosť Posttraumatickej stresovej poruchy, Syndrómu týranej osoby a Depresívnej poruchy, a tým, že jeho deti mal. H. B. nar. XX.XX.XXXX a mal. G. B., nar. XX.XX.XXXX boli opakovane prítomné pri jeho násilnom vyššie popísanom správaní a útokoch voči M. B. malo to negatívny dopad na ich osobnostný vývin, u mal. H. B. to okrem iného spôsobilo tik, nočný des, depresívnu sklúčenosť,

somatizovanú úzkosť, vyvíja sa u neho chronický strach z otca a u mal. G. B. to okrem iného spôsobilo patologicky zmenenú emocionalitu, v ktorej sú výrazne zastúpené známky detskej depresie a úzkosti. Za uvedené mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Predpokladaný koniec trestu je dňa 10.11.2026. Súd zároveň odsúdenému uložil aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, pričom uznesením Okresného súdu Námestovo sp.zn. 4Nt/17/2022 bola u odsúdeného zmenená forma ochranného liečenia z ústavnej formy na ambulantnú. Výkon ambulantného ochranného liečenia v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany bol nariadený dňa 11.06.2022, avšak zo správy riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany zo dňa 16.07.2025, vyplynulo, že odsúdený nariadené ochranné liečenie v ústave doposiaľ nevykonával.

Vzhľadom na vyššie uvedené je nutné konštatovať, že ani opakovane uložené a vykonané tresty (aj keď sa vo viacerých prípadoch podmiennečného odsúdenia osvedčil), vrátane výkonu nepodmiennečného trestu odňatia slobody s umožnením mu aj podmiennečného prepustenia z jeho výkonu, si u neho zjavne nespĺnili svoj účel a nevedli k jeho náležitej náprave a prevýchove. V jednom prípade mu bol podmiennečný trest zmenený na nepodmiennečný, z výkonu ktorého bol dokonca podmiennečne prepustený a napriek týmto skutočnostiam pokračoval v páchaní úmyselnej trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený a pre ktorú je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody, pričom tej sa pokračovacím konaním dopúšťal od roku 2013 až do roku 2019 s výnimkou obdobia, počas ktorého bol práve vo výkone trestu odňatia slobody, s vážnymi následkami na poškodených osobách – jeho najbližších, keďže u bývalej manželky v dôsledku dlhodobého týrania zo strany odsúdeného bola zistená posttraumatická stresová porucha, syndróm týranej osoby a depresívna porucha, a u maloletých detí v dôsledku ich opakovanej prítomnosti pri jeho násilnom správaní a útokoch voči manželke mali tieto skutočnosti negatívny dopad na ich osobnostný vývin, u maloletého syna to okrem iného spôsobilo tik, nočný des, depresívnu sklúčenosť, somatizovanú úzkosť s vývojom chronického strachu z otca a u maloletej dcéry to okrem iného spôsobilo patologicky zmenenú emocionalitu, v ktorej sú výrazne zastúpené známky detskej depresie a úzkosti, pričom maloletý syn sa doposiaľ s odsúdeným nekontaktuje. Súd konštatuje, že v tejto dlhobodej závažnej trestnej činnosti odsúdený pokračoval aj po predchádzajúcom výkone trestu odňatia slobody, dokonca po tom, čo bol z neho podmiennečne prepustený so skúšobnou dobou, z čoho pre súd jednoznačne vyplýva, že ani reálna skúsenosť s výkonom nepodmiennečného trestu odňatia slobody nemala požadovaný dopad na osobu odsúdeného, aby sa napravil a už sa trestnej činnosti nedopúšťal, preto nie je pre súd dôvodné sa domnievať, že by tomu v tomto prípade malo byť inak. Vyššie uvedené vyjadrenie odsúdeného na verejnom zasadnutí spočívajúce v prezentovaní príčin vedúcich k jeho trestnej činnosti externého charakteru súd aj s poukazom na povahu jeho trestnej činnosti, najmä tej, za ktorú je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody, vedie vo vzťahu k osobe odsúdeného k záveru, že odsúdený je k svojmu konaniu nedostatočne kritický a nemožno od neho očakávať, že povedie riadny život v budúcnosti.

Vzhľadom na uvedené podľa súdu tak u odsúdeného, za konštatovania jeho čiastočného polepšenia sa vo výkone trestu odňatia slobody, nebola splnená ani podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody. Na základe vyššie uvedených skutočností, najmä pri zohľadnení správania sa odsúdeného nielen vo výkone trestu odňatia slobody, kde nesporne aj pod tlakom neustálej kontroly a režimového usmerňovania odsúdený svoje správanie postupne koriguje na požadovanú úroveň a charakter jeho správania pred nástupom na výkon tohto trestu odňatia slobody, keď sa opakovane dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti (prevažne násilnej povahy), možno konštatovať, že odsúdený má problém zákon rešpektovať. Pred výkonom posledného trestu sa opakovane dopustil protiprávneho konania, pričom možno konštatovať, že charakter jeho trestnej činnosti má stúpajúcu tendenciu (posledné, aktuálne odsúdenie za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby). Vzhľadom na osobu odsúdeného, charakter jeho trestnej činnosti, stanovenú resocializačnú prognózu ako nepriaznivú – vysoké riziko recidívy, súd dospel k záveru, že na odsúdeného je naďalej potrebné vplyvať výkonom trestu odňatia slobody.

Uvedený záver súdu, pokiaľ ide o prognózu vedenia riadneho života u odsúdeného, nezvrátila ani ponúknutá záruka občianskeho združenia DUMISK, o. z., keď vzhľadom na počet záznamov v registri trestov odsúdeného, ako aj na závažnosť jeho trestnej činnosti, a podľa súdu nekritický jeho postoj

k trestnej činnosti, možno konštatovať, že ani občianske združenie nie je spôsobilé, i napriek širokej ponuke inštitútov zo strany združenia, zamedziť odsúdenému v páchaní ďalšej trestnej činnosti.

Súd musí zobrať do úvahy všetky skutočnosti predpokladané zákonom, zaoberať sa tak osobou odsúdeného, jeho správaním vo výkone trestu ako aj jeho minulosťou a trestnou činnosťou, ktorej sa dopustil a nemôže sa obmedziť len na posúdenie ponúkanej záruky zo strany občianskeho združenia, nakoľko keby tak urobil, v zásade by mohol podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, za ktorého sa záujmové združenie občanov zaručí, keď preňho vypracuje vhodný resocializačný program. Ako už bolo vyššie uvedené, rozhodujúcimi skutočnosťami, ktorými sa súd zaoberá pri skúmaní materiálnych podmienok odôvodňujúcich pozitívne rozhodnúť o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, sú skutočnosti týkajúce sa osoby odsúdeného a ponúknutú záruku súd zohľadní až v spojení so závermi týkajúcimi sa osoby odsúdeného. Spolupráca so záujmovým združením je na dobrovoľnej báze, preto súd musí posúdiť jej vplyv vo vzťahu k osobe odsúdeného, či u tejto možno predpokladať, že spolupracovať so záujmovým združením bude a podrobí sa ich programu a či bude viesť riadny život a nedopustí sa ďalšej protiprávnej činnosti. Túto podmienku súd u odsúdeného vzhľadom na jeho osobu, opakované páchanie úmyselnej trestnej činnosti a to aj/najmä pod vplyvom alkoholu (nariadené protialkoholické liečenie ambulantnou formou, ktoré doposiaľ nevykonal), ako aj vzhľadom na nekritický postoj k trestnej činnosti, nevzhladol ako splnenú.

S poukazom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že predchádzajúci spôsob života odsúdeného nedáva súdu dostatočnú záruku, že jeho protiprávne konanie po podmiennečnom prepustení sa už nebude opakovať a vzhľadom na ním nevyužitú mu poskytnutú šancu zo strany súdov vo forme uloženia podmiennečných trestov, páchanie závažnej trestnej činnosti aj po jeho podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, súd nemá žiaden relevantný dôvod očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia z tohto výkonu trestu odňatia slobody by odsúdený viedol riadny život a to ani za ponúkanej pomoci záujmového združenia, ktorá vzhľadom na jej dobrovoľnosť, nedáva súdu žiadne záruky, že bude aj riadne využitá odsúdeným.

Ďalej má súd za to, že podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol ani naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov, u odsúdeného navyše má pokiaľ ide o jej závažnosť, stúpajúci charakter, ale ani výchovný účel trestu. Rovnako má súd za to, že v prípade podmiennečného prepustenia nebude splnený ani sledovaný účel, že trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Opätovne súd zdôrazňuje, že o dĺžke trestu odňatia slobody za spáchanú trestnú činnosť rozhodol súd, ktorý odsúdenému trest odňatia slobody ukladal a pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd môže po prihliadnutí na všetky zákonom predpokladané podmienky rozhodnúť, že aj trest odňatia slobody kratšieho trvania bude postačujúci na dosiahnutie už uvedených účelov trestu odňatia slobody. V danom prípade však súd takéto presvedčenie nenadobudol a má za to, že výchovné pôsobenie vo výkone trestu odňatia slobody má zjavne dobrý účinok na osobu odsúdeného, preto je v ňom potrebné pokračovať. Súd má zároveň za to, že prostredie ústavu na výkon trestu želaný účinok splní v prípade odsúdeného najlepšie. Naproti tomu ponúknuté pôsobenie občianskeho združenia na odsúdeného po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení súd nepovažuje absolútne za dostatočné a spôsobilé dosiahnuť sledovaný účel s ohľadom na osobu odsúdeného, jeho doterajší spôsob života, charakter spáchanej trestnej činnosti a obmedzené možnosti zo strany občianskeho združenia vo vzťahu k osobe odsúdeného. Nedostatočne kritický náhľad odsúdeného na spáchanú trestnú činnosť, páchanie trestnej činnosti aj pod vplyvom návykových látok, ako aj predchádzajúce nevyužitú šancu zo strany odsúdeného preukázať ochotu a schopnosť viesť riadny život na slobode, sú pre súd dôvodmi, pre ktoré má za to, že od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Uvedené súd konštatuje aj napriek tomu, že zástupca občianskeho združenia uvádzal viacero inštitútov, ktorými sú schopní vplyvať na odsúdeného (komunitné stretávanie, osobné stretávanie, mentoring, právna pomoc, psychologická pomoc, pomoc s pracovným zaradením a pod.), v tomto prípade súd ponúkané možnosti nepovažuje za dostatočné vzhľadom na osobu odsúdeného. Uvedené formy ponúkanej pomoci zo strany občianskeho združenia sú široké a veľmi všeobecné, zahŕňajú v podstate všetky formy pomoci, ktoré môže každý odsúdený po výkone trestu odňatia slobody potrebovať (pomoc pri vybavovaní úradných záležitostí, pri hľadaní zamestnania, poskytnutie mikropôžičky, právna pomoc, psychologické poradenstvo a pod.) a možno ich považovať za vhodnú pomoc na zaradenie sa odsúdeného do bežného života po výkone trestu odňatia slobody, avšak z pohľadu súdu ide o také formy

pomoci, ktoré nie sú spôsobilé eliminovať riziko recidívy u odsúdeného. Súd v tomto smere opakovane poukazuje na osobu odsúdeného, početnosť a charakter jeho trestnej činnosti, ako aj skutočnosť, že žiadny doterajší postih odsúdeného nebol dostatočne spôsobilý primäť odsúdeného viesť riadny život, ako aj nedostatočne kritický náhľad na jeho protiprávnu činnosť a preukázanie len čiastočného polepšenia vo výkone trestu odňatia slobody, pričom vo vzťahu k týmto faktorom ponúkané formy pomoci zo strany občianskeho združenia sú pre súd absolútne nedostatočné na rozptýlenie obavy z recidívy odsúdeného. Napriek individualizovanému resocializačnému plánu je jeho reálne využitie zo strany odsúdeného otázne, keďže je len na odsúdenom, ako sa k jeho plneniu postaví, čo sa pre súd javí ako príliš vysoko rizikové s ohľadom na doterajší prístup odsúdeného k poskytnutým šanciam zo strany orgánov štátnej moci.

Na tomto mieste je tiež potrebné uviesť i to, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je obligatórne nárokovateľné. Súd môže podmiennečne prepustiť len toho odsúdeného, u ktorého sú splnené všetky zákonom požadované náležitosti na uvedený postup, a to tak materiálne ako i formálne podmienky, k čomu však v danom prípade nedošlo. Pokiaľ súd po vykonanom dokazovaní nedospel k takému záveru, že u odsúdeného je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a to ani pri poskytnutí záruky/pomoci zo strany občianskeho združenia, nie je možné jeho návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovieť. Preto súd návrh občianskeho združenia DUMISK, o. z. na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť v lehote do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia cestou Okresného súdu Martin ku Krajskému súdu v Žiline. Sťažnosť má odkladný účinok.